

Büyük çocuklara seslenen hikâye ve romanlarda yoksulluk, işsizlik, boşanma, evden kaçma, keyif verici maddelere düşkünlük, cinsel bunalım, siyah-beyaz çatışması, ikiyüzlülük vb. toplumsal ve ruhsal konular üzerinde durulduğu görülür. Özellikle bu tür sorunları işleyen gerçekçi yazarlar eserlerinde estetik kaygılardan çok yergiye, eleştiriye ve ruhsal çözümlmeye önem vermektedirler. Eserlerini böyle bir yaklaşımla yazan ve bir ölçüde başarılı da sayılan çağdaş Amerikan yazarları şunlardır: *Harriet The Spy* (Casus Harriet, 1964) ve *The Long Secret* (Uzun Süre Saklanan Sır, 1965) adlı kitaplarıyla Louise Fitzhugh; *And Now Miguel* (Ve Şimdi Miguel, 1953), *Ohion John* (Soğan John, 1958) ve *Henry 3* (Üçüncü Henry, 1967) adlı yarı belgesel romanlarıyla Joseph Krumbold; *From the Mixed-up Files of Mrs. Basil E. Frankweiler* (Bayan Basil E. Frankweiler'in Karışık Dosyalarından, 1968) adlı eseriyle E.L. Konigsburg.

Konu bakımından yabancı ülkelerle ilgili çağdaş Amerikan çocuk kitapları arasında Meindert De Jong'un *The Wheel on the School* (Okuldaki Bisiklet, 1954) ve *Journey From Peppermint Street* (Nane Şekeri Sokağından Başlayan Yolculuk, 1968) adlı eserleri başta gelir. Esther Forbes'ın *Jonny Tremain* (1943) adını taşıyan kitabı ise tarihsel roman dalında büyük bir aşamayı belirler. Şiir dalında da özellikle John Cardin'in ve David McCord'un kitapları üstün nitelikleriyle çocukları etkilemiştir.

Resimli çocuk kitaplarının sayı ve çeşit bakımından artışı da çağdaş bir eğilim olarak değerlendirilmelidir. Louise Fatio ve Roger Duvoisin'in 1954'de yayımlanan *Lion* (Aslan) adlı ortak kitapları başta olmak üzere, yazarlığını Else Holmelund Minarik ve ressamlığını Maurice Sendak'ın yaptığı *Little Bear* (Küçük Ayı) dizisi ve Dr. Seuss'un 1957'de çıkan *The Cat in the Hat* (Şapkadaki Kedi) adlı eseri bu eğilimin ilginç ürünleridir.

Güldürücü kitapların ortaya çıkması ve yaygınlaşması çağdaş Amerikan çocuk yazınının bir başka özelliği sayılabilir. Düşsel denilebilecek kadar hayale dayalı bu kitapların küçük çocuklar üzerindeki etkisi son derece yaygındır. Oliver Butterwork'un *The Enormous Egg* (Çok İri Yumurta, 1956) ve *The Trouble with Jonny's Ear* (Jonny'nin Kulağındaki Rahatsızlık, 1960); yazar-ressam William Pene Du Bois'nun *The Twenty-one Ballons* (Yirmi Bir Balon, 1947); James Thurber'in *Many Moons* (Birçok Aylar) ve *Thirteen Cloks*; E.B. White'in *Stuart Little* (Küçük Stuart) ve *Charlotte's Web* (Charlotte'un Ağı) adlı kitapları resimli çocuk kitaplarında beliren yeni yaklaşımı yansıtan örneklerdir. Bu arada, özellikle küçük çocuklara seslenen bu eserler yanında, yine hayali yönleri ağır basan, ancak daha ileri yaşlardaki çocukların ilgilerini çekecek biçimde hazırlanmış başka ilginç eserlerin de yayımlandığını söylemek gerekir. Örneğin Northon Juster'in, kahramanı saf bir erkek çocuğu olan *The Phantom Tollbooth* (Adı Var Kendi Yok Yüksek Kulübe, 1961) ve Russel Hoban'ın *The Mouse and His Child* (Fare ve Çocuğu, 1969) adlı kitaplar bu gibi eserlere örnek olarak gösterilebilir.

İNGİLTERE VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİNDE ÇOCUK DERGİLERİ

Çocuk dergilerinin belirgin özellikler kazanarak aranan bir okuma gereci durumuna gelmesi XIX. yüzyılın ortalarına doğru gerçekleşmiştir. O zamandan başlayarak öncelikle çocuk yazınına önem verilen birçok ülkede çocuk dergilerinin sayısında büyük bir artış görülmüştür. Çocuk dergiciliği alanında ilk girişimlere geçilen ve büyük ilerlemeler sağlanan ülkelerin başında İngiltere ve ABD gelmektedir. Bu bakımdan, bu iki ülkede çocuk dergilerinin geçmişinden kısaca söz etmek gerekir.

İngiltere'de çocuk dergileri

İngiltere'de ilk çocuk dergileri XVIII. yüzyılın sonlarında çıkmaya başlamıştır. Ne var ki bu dergilerden en ünlüleri bile -örneğin *Juvenile Magazine* (1788) ve *The Children's Magazine* (1799)- pek uzun ömürlü olamamışlardır.